

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz s rendkívül
olcsó áron közöl a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.

a Gedeon és Társa nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirde-
tések, nyiltterek és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ES 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszman J. antiquar-füzletében, Falkenstein S. dohánytőzsdéjében, Hesz Jenő, Gubás F., Groszmann J. és Nagy Lajos fűszerkereskedésében kaphatók.

Haza és szabadság a század végén.

— Két ezikk. —
I.

Ne tagadjuk, mert ugyis hiábavaló: az eszmék éppen úgy elkopnak, elvénülnek és elhalnak, mint akár az emberek. Megvan a csecsemő- és ifjúkoruk, melyre az érvényesülés kora vagy a férfikor következik. S végül kimulnak az aggkor tehetetlenségében, hogy a látszólagos pusztulás fölött új életszerzeteknek engedjenek helyet.

A haza és szabadság szent fogalmak voltak még csak nem olyan régen is. Petőfi azt mondja, hogy a gyermekeket erre a két szóra tanítsa először a dajka; s ha a csatamezőn találja a halál: ez a két szó legyen a haldokló utolsó szava. Ötven évvel ezelőtt 200 ezer honvédünk ment a halálba, ajkán e két jelszóval. Pedig az a halál nem tréfadolog. Jött az abszolutizmus. S bár akadtak Bachuszárok, kik a haza és szabadság hóhérjait szolgálták, de a nemzet becsületes többsége ment maradt a szennyes áradattól. Volt olyan is, a kinek ez az ellenség nyújtotta kenyér felségesen ízlett. *Fabinyi Theofil* és *Erdély Sándor* elmúlt és elmulandó igazságügy minisztereknek a hazafisága azt a kenyeret soha sem keserítette meg. Pedig ők eleget pusztítottak belőle.

Megvan-e ennek a két testvérfogalomnak a szent varázsa s ha nincs, hová lett? ki és mi pusztította el? Miféle új eszmék léptek ezek helyére? Nagyon érdemes és tanulságos ezzel a kérdéssel foglalkozni.

Ne tagadjuk: a szent fogalmak haldokolnak. Vannak, a kik nyíltan megtagadják. Csizmadia Sándor ur nemcsak nem oktatja gyermekeit e két szóra, de kijelenti, hogy ha tapasztalatlan sziveikben az érzelem gyökeret vert: kitépi onnan és megtanítja őket, hogy gyűlöljék e hazát. Mert ezt tanítja a *nemzetközi munkakerülő*k vezére *Pfeifer Sándor*. Dr. Schmied Jenő ur egy lapot alapított, melynek címe: *állam nélkül*. Ő már tudományos alapra fekteti a Csizmadia Sándor paraszt-igazságait.

Mióta datálódik a haza szent fogalmának elkopása? Én nem csalódom, ha azt mondom, hogy 1867 óta. Kishitű emberek megalkották a kishitűség bélyegét magán viselő kiegyezést. *De a nemzet vágyai ebben végkielégítést nem nyer-*

tek. Lehet-e Magyarország függetlenségéről beszélni akkor, mikor Ausztria a saját terheit kvóta alakjában átrakja a mi vállunkra? Mikor kereskedelmünk, iparunk ki van szolgáltatva Ausztria önkényének? Mikor gyermekeinket besorozzák egy a nemzet érzületétől, nyelvtől, gondolkozásától idegen hadseregbe? Mikor királyi leszidásokban részesülünk, ha hazaáruló oláh püspökök ellen actióba lép a nemzetnek nagy türelmű, de olykor mégis megnyilatkozó lelkiismerete?

A 67-es kiegyezés nem a nemzet függetlensége, hanem egy óriási hazugság, melylyel gyarmat-állapotunkat Ausztriával szemben takargatni akarják. Ausztriáé és az uralkodó házáé a *rendelkezés*; mienk a jog, hogy e rendelkezésekhez, ha akarunk, ha nem, *hozzájárulhatunk*.

Hazugságból hazugság származott mindenha, mert feltartásához másik hazugság szükséges.

A nemzet elaltatott vágyai újra felbredtek és érvényesülést követeltek.

Ezeket a vágyakat mesterségesen le kellett nyugozni és sikerült is azoknak, kik a hatalom birtokában voltak.

Az ifjú magyar állam kezdett a nemzeti vágyak és eszmék ellen berendezkedni. De hogyan?

Hát igen egyszerűen. Hivatalra hivatalt teremtett. És a kiket e hivatalokba beültetett, azoknak hivatalvesztés terhe alatt tiltva volt hazafiasan gondolkozni és cselekedni.

Az állam az intelligens elemet a szavazás céljaira kisajátította; még pedig egyszerűen úgy, hogy az intelligens pályákat a maga hatáskörébe vonta. Mutassatok pályát, mely a lelkészi, papi, ügyvédi és orvosi pályán kívül ma már független volna a kormányhatalomtól? *Magyarország intelligentiája, elmondhatjuk, teljesen a budgetfogyasztásból él, a kormány hatalma alatt áll.*

A kormányhatalom pedig gróf Andrásytól Bánffyig következetesen megkivánta a hivatalnokoktól, hogy meggyőződését és hazafiságát rendelje alá a kenyérnek és az ő akaratának. *Mert a kormány szerint semmi szükség a hazafiságra, csupán a szavazatra.*

Az államok fennállásának egyetlen egy tényezője van: a hazaszeretet. E nélkül államot nem tudok képzelni, mint testet sem lélek nélkül.

Ez a hazaszeretet, a *lélek akarata,*

hogy cselekvés jöjjön létre a köznek javára.

A magyar kormányok következetesen arra szoktatják a kisajátított magyar intelligentiát, hogy ez akaratával ne éljen, sőt ezt kenyérrel el némitsa.

Megdöbbenő, de igaz, hogy Magyarországon a kormányok igyekeznek kiölni a hazaszeretetet azok szivéből, a kik fölött hatalmuk van. Az állam megköveteli a maga alkalmazottjaitól a hazafiatlanságot.

Es halljuk azt a buta felfogást, hogy a hivatalnok nem szavazhat a kormány ellen, *melynek kenyerét eszi (!)*. De hát a Bánffy *cselédjei* ezek a hivatalnokok? Az ő privát zsebéből kapják a fizetésüket? Ugy-e nem, hanem a polgárok adófilléreiből. Mit tartozik tehát a hivatalnok szem előtt tartani a szavazáskor? *A kormány fennmaradását és érdekeit, mely néha homlokegyenest ellenkezik a haza érdekeivel?* Avagy csupán a haza érdekeit? A ki erre a kérdésre magának feleletet adni nem tud, az kövesse csak Bánffy Dezsőt, mert a feje körülbelül egyenlő Dobóka nagy fiáéval.

Nálunk a *budgetfogyasztók*, következetesen leszavazzák a *budgetfizetők* érdekeit. Mert Magyarországon ma-holnap több lesz a kormányhatalom alatt nyögő *kénytelen választó*, mint a függetlenek száma.

Mit mondanátok rá, ha a kis kutyák arra szövetkeznének, hogy teljesen fel-falják az őket szoptató, naponként tápláló anyakutyákat?

Bocsánat a triviláris hasonlatért, nem akarom ezzel a hivatalnokok tisztességét bántani; de a kormány tényleg minden választáskor azt követeli tőlük, hogy faldjanak fel minden haza- és nemzetfogalmat; faldjanak fel a budgetfizetők érdekeit. És ők — bármilyen nehezükre esik is ez — mégis megteszik.

Ki kárhoztatja ezért a hivatalnokokat, ha elárulják azokat a szent kötelességeket, melyekkel mindenki tartozik e hazának? Talán az ismeretes családapa a hibás, ha megfontolja, hogy nagyszámu családtagjainak existenciája függ egyetlen szavazatától?

Nem, hanem a kik az éhenhalás, a hivatalból elesapítás töltött pisztolyát szegzik az ő védtelen mellének.

Csizmadia és Pfeifer Sándor urak tehát kezét fogtak Bánffy Dezsővel. Amazok fölöslegesnek mondják, emez irtja a hazafiságot.

Ne csodálkozzunk, ha a haza szent fogalma elzúllott. *Hisz a legszélsőbb elemek: a szocializmus és az állam kezét fogtak a kipusztítására.*

Cassius.

Egy világljáró angol tapasztalatai és naplójegyzetei Miskolcra.

— Morzsák. —

Nagyon soká alhattam, mert fölébredve: már azt sem tudom biztosan, melyik országba jöttem. Nem is tudokozom senkitől. Minek? Ugyis leszálok a vonatról.

Habár éjjel van, de szépen süt a holdvilág. A főutcák czégtáblái majd csak utba igazítanak arra nézve, hogy melyik országban lehet ez ...

Groszman, Lichtenstein, Fuchs, Friedmann, Klein, Rosenberg ... Csupa német nevű czégtáblák. Ilyen gyorsan halad alvás közben az a gyorsvonat? Ugy látszik, Németországnak valamelyik városát már elértem. Holnap majd csak kisütöm: melyik az. Addig aluszom rá egyet!

A nap bekandikál ablakomon, jó lesz tehát felszedelőzködni. A függönyöket félrehúrom s már is szép panoráma tárul föl előttem. Ez a város meglepő fekvésű azzal a gyönyörű zöld hegyvel, mely fölötté örökös; azokkal a halmokkal, melyek körülölelik. Nem bánom, hogy itt kiszálltam!

Menjünk ki a tömeg közé, lássuk a népet, a népeletet. Minő furcsa! Sehol ennyi szegénységet, ennyi kétes egyszentiát, mint itt az alsó néposztályban. Rongyaikról lesir a szegénység s az élet elsorvasztó nyomora. Mennyi koldus az utcásarkakon! Törölöm a szememet, hogy vajjon nem a lazaronik városába Nápolyba jutottam-e vissza? De ez a nyelv, bár nagyon zengzetes, még sem olasz. Hiányzik a tenger; a füstölő Vezuv. Nem, ez nem Nápoly! Tudom is én, hogy melyik országban járok?

Teremtő ég ura, milyen por! Mennyi szemét, milyen büz! Ha nem látnám, hogy az ablakok az utcára nyílnak, azt binném Teheránban vagyok. A Fürdő-utca sarkán csakugyan van egy teheráni stílusban épült ház,

mely ablakaival az udvar felé néz, tűzfalát az utca számára tartogatja. Nem, ez sem nem német, sem nem olasz város. Valahol Európától keletre járunk!

Eljutottam a Gordon nevű városrészebe. Gordon! Hm! Ezt bizonyára a Sudánban el-esett hős tábornokunk tiszteletére keresztelték. Tehát se nem Európában, se nem Ázsiában, hanem valahol Afrikában járok. Mert ilyen rendezetlen városrészt a két első földrészen csakugyan nem találtam. Gordon tábornok szelleme, bocsásd meg, hogy ez az ismeretlen nép éppen ezt a városrészt keresztelte el a te nevedről.

Megfordultam Belegrádban is, tehát aligha nem szerb város ez. Itt egy malmot láttam, melyhez foghatót nem találtam eddig. Áradáskor a várost segítik vele elönteni.

Keresem a piacát ennek a városnak már vagy két órája. Nem találok sehol. Lehetetlen, hogy ne legyen; de hová dughatták el ezek a jó emberek? Végre rátalálok egy kis zugocskára, melyet úgy neveznek, hogy „emberpiac”. No, már csakugyan Afrikában vagyunk, hisz e névről ítélve: ezen a piacon vásárolják a rabszolgákat. Szétnéztem rajta, de nem láttam egyetlen néget sem. Hát mért a csodáért nevezik ezek emberpiacnak? Én a talányok országába jutottam!

Megkérdeztem egy urtól az emberpiac talányát. Felvilágosított. Azt mondja, hogy ebben a furcsa országban csak minden ötödik évben tartanak rabszolgavásárt, melyet ekkor kormányengedéllyel üznek. Sőt a mint mondják: a kormány a rabszolgavásárt a maga részére egyedárúnak lefoglalta. Az itteni rabszolgák — ellenkezőleg az afrikaiakkal — fehér arcuak, de fekete lelkűek. Közelebb is tartottak itt egy nagy vásárt, melyen bizonyos Lánzi-Szemere nevű elvekkel és egyebekkel kereskedő czég hihetetlen sok rabszolgát szedett össze.

Megfojt ez a rettenetes por, menjünk az Avasra. Milyen szép sarkó ez itt a templom mellett. Megtekintem közelről, de öt-hat, fűben heverő lumpon kellene átgázolnom, hogy a sirhoz jussak. Ezek úgy látszik, *gyászolnak*. Furcsa város! A nap minden szakában látni részeg csavargót, részeg öreg-

asszonyt. Angliában az ilyeneket 1—2 napra koszt nélkül ingyen kvártélyllyal látják el. Nálunk ez a methodus bevált; hátha itt is használna?

Mi a manó! Hát ezen az Avason *barlanglakók* is vannak? Ugy van, nem csalódtam. Egy emberi lény szemem előtt bujt elő egy barlangból. Engem már az sem lepne meg ebben a csoda-országban, ha a barlangi ember után a barlangi medvét látnám előbujni az oduból. Vajjon nem álmodom-e? Hisz ha ez a barlangi ember valóság: akkor én nem a koppenhágai Plátó korában, de a mammutok korában, a negyed korszakban élek. Több ilyen barlang-városrészt is fölfedeztem. Danivölgy és Kőporos a neve. Majd irok róla a Timesben!

Már csak benézek egyik barlangba. Boldog isten, milyen rikító nyomor! A földalatti fojtó levegőben emberi penészvirágok: sápadt, halálnak eljegyzett gyermek-arcok. Vajjon nem száműzöttek ezek a szerencsétlenek; nem valami Cayenne-féle helylyel van dolgunk? Valószínű. Száműzöttek ezek, ha egyebűn nem is, legalább a felebaráti szeretet kötelékéből.

Mondják, hogy egy helyi lap indítványozza, miszerint ki kell telepíteni őket a pinczelakásokból. Hová? Furcsa, hát a *cserjék alá*, hisz így élnek a busmannok és Ausztrália őslakói is. Ha a cserjelakók kultuszát is meghonosítják, akkor képviselve lesz Ausztráliából is egy darab — *elmaradottság*.

Este meglátogattam a korzójukat. Ez az extrémek országa! Mennyi divat, mennyi pompa, mennyi fitogtatás a sok rongy mellett. Szép, szép! csak ne volna meg itt minden egyes uri ruhadarabnak a maga bántó ellenértéke a nép rongyában. Nálunk ez nem így van!

Ma óriási zápor támadott. Vastag sugárban ömlött az eső, akár csak Singapurban. Tisztára mosta az utcákat. Ugy látszik, az *utczatisztítás* itt egészen az elemekre van bízva. A szél felragadja a port, viszi a bacilusokkal együtt az emberek szemébe, tüdejébe. Az emberek a tüdejükben viszik aztán az Avas oldalába ásott gödörökbe.

A „SZABADSÁG” TÁRCZAJA.

Zúgó vihar ...

Zúgó vihar letépte a virágot,
Meggyűlölttem ezt az üres világot.
Fakaszthat még sok virágot a harmat,
De én folyton csak sorvadok,
S bánatomban elemészttem magamat.

Elméázom, oly jól esik ez nekem.
Bogárszemed csillagok közt keresem.
Csillagos ég nem érti meg vágyamat,
Kit úgy várok, ki tudja, tán
Sosem látom, örök-létig elmarad.

Késő este, ha nyugalmat keresek,
Akkor is csak te miattad szenvedek,
Álmaimban is csak téged imádlak,
De hiába! Bájós gyermek,
Tudom, többé téged viszont nem látlak.

Kerget a bú s megjáróm a temetőt,
Ez gyógyítja meg szívemet legelőbb.
Jó illatos, kakuk-füves temető,
Nem kell nálad, nincs is nálad
Nyugalmasabb és csendesebb pihenő.

Lengyel Dezső.

A párba j.

— Igaz történet. —

Vége.

Irta: Ruttkay Imre.

Ilyen körülmények között a három férfi nem tehetett mást, mint azt, hogy ott hagyta a fülkét annak kijelentésével, hogy a másik háromférfi a leghitványabb, gyáva, nyomorult, a kiktől elégtételt venni nem lehet, legfeljebb megkorbácsolni vagy lebunkózni.

A vonat e közben szokott robotolással futotta utját állomástól állomáshoz egész csendben, mintha semmi sem történnék. Az orvos és hírlapíró a szokásos jegyzőkönyv felvételével voltak elfoglalva egyik fülkében, midőn különös zaj ütötte meg füleiket.

— Mi ez?! ... Az éjszaka csendjét újra zavarja valami, alig haladt át pedig azóta egy pár állomáson a vonat.

Ugy van, a hangok kivehetők és pedig Isten bocsáss! ... mintha haragos férfikáromlások volnának, majd közbe-közbe erős kacaj s „rendőrök”, „kalauz”! stb. kiáltások, majd „segítség!”

A hangok erősbödnek, a kacaj is szintén. Az orvos és hírlapíró ki akarnak lépni a fülkéből, a midőn a mi ismerős és eltűnt jogász barátunk átkozottul mosolygós ábrázattal, olykor-olykor elfojtott kacagással lép be és elállja utjokat.

— Ne fáradjanak uraim, hanem engedjék meg, hogy leüljek egy kissé, mert igazán mondhatom: ki vagyok merülve.

— De hát mi történt? kérdi majdnem egyszerre a két férfi.

— Azért jöttem éppen, hogy ezt önöknek bejelentsem. Mikor elváltunk egymástól örült rohammal, az egész vonatot, mint egy írom-szarvas, futottam át szakaszról szakaszra és valamennyi férfitől korbácsot kértem. Igen uraim, korbácsot, mert tudják meg, a midőn önök eltávoztak; az a borzasztó nevetés újra kezdődött!!! Ez fájt nagyon. Bántalom és semmi elégtétel! De nem találtam sehol, a mit kerestem, hanem találtam hála Isten! valami mást, egy olyan orvosságot doktor ur, a minőt még nem igen irt vényre ön se! soha!

— Halljuk!!

— A sok keresés után teljesen kimerülve, egy III-ad osztályu kupénál állapotam meg, benyitva oda, egy csomó katonát találtam, lehettek vagy 30-an.

— Van-e tiszt-ur a vonaton — kérdém? — gondolva, hogy ha van, ezeknél körülbelül lesz korbács is.

— Nincs, felelte egy széles, megtermett káplár. Én vagyok a legnagyobb „sarzsi” az összes itt lévő katonák között.

— Meg én! kiált közbe egy „freiter.”
Meghajoltam és örvendtettem ugyan, de azért sóhajtvá tettem hozzá: ha tiszt ur nincsen a vonaton, maguk barátaim én rajtam nem segíhetnek.

— Miért ne — felel a káplár, katonáék-

Pompás kis árvizecske volt, azt mondhatom. Sokat elsöpört, a mit *nem kellett volna* és sokat itt hagyott, a mit *el kellett volna*; legalább ezt mondják az autochtonok. Megnéztem a Peczet, a hol legnagyobb volt a kiöntése: a szemkórház táján. Pompás nagy S betűt ír le itt a nevezett patak. Szándékosan sem lehetett volna jobban szabályozni — a kiöntésre.

Utam a Hámor nevű gyönyörű helyre vezetett. Két ércszlopot láttam ott, mely bizonyítja, hogy itt bővében vannak a fölösleges érczek. Vezetőm rámutatott egy *romban álló házra*, melyben bizonyos Herman Ottó nevű emberük született. Büszkék reá, de azért ha éheznek, sem bánják. Erre a Herman névre már magam is emlékszem. Olvastam a pókokról írt németül is megjelent munkáját. Most már kezd világgosszág derengeni a fejében: én Magyarországon vagyok, hisz ennek az országnak a pókfaunájáról volt szó. Ugy van, ez Magyarország, a hálátlanság hazája, hol közköltésen emelnek szobrot a jogfeladóknak és törvénybe iktatják, hogy II. Rákóczi Ferencz hazaáruló volt; hol nem mernek a nemzet garasából *Kossuthnak* szobrot állítani; hol hamarabb törvénybe iktatják a Bánffy érdemeit, mint a Kossuthét.

Vezetőm beszéli, hogy ennek a Hermannak valamiféle bukását ellenfelei minden hónap elején szemérmetlenül megjubilálják. Nem csodálom, hisz Magyarország a tósztok, frázisok és jubileumok országa. Inasom kijelentette, hogy ő az istennek sem hagyja el ezt az országot, míg nem jubilál. Hanem, ha ez a Herman Ottó Angliában születik, ott nem engedik a *szülőházát* összeomlani. A kövér ujjakon lecsurgó pezsgő fölöslegéből juttatnának valamit a felépítésére is.

Aristogiton.

A t. közönséghez.

Az új évnegyed beálltával bizalommal kérjük a t. olvasó közönséget, hogy lapunkat az előfizetések megújítása által továbbra is támogatni sziveskedjék.

Nem azért kérjük ezt, mintha mi a megvesztegethetetlen és független gondolkozású közönség támogatásával nem volnánk megelégedve. Mi mindenkor meg voltunk s meg vagyunk elégedve a közönség szeretetteljes támogatásával; sőt hála a közönség

jó és nemes izlésének, azt tapasztaljuk, hogy a mi, némelyek által annyira gáncsolt „*irmódorunk*“ annál jobban tetszik annak a közönségnek, a mely az igazságot a maga nyelvén szereti olvasni; minél jobban hallja a zsoldosok talpnyaló seregének vihogását és keserves siránkozását.

Mi nem sirunk és nem jajgatunk. Csak a rendes szokásnak teszünk eleget akkor, midőn a közönség figyelmét az évnegyed kezdetén lapunkra felhívjuk.

Nem akarunk a magunk dolgával sokáig foglalkozni, mert a közérdek szempontjából minden helyünk igen drága. Csak annyit kívánunk jelezni, hogy a *függetlenségi és 48-as program* és a *tiszta szabadelvűség* alapján állunk továbbra is rendületlenül. Tollunkat egyesegyedül az *igazság* vezeti. Fölfelé és lefelé támogatjuk és segítjük a jó törekvéseket, de fölfelé úgy, mint lefelé támadjuk és ostromozzuk a rosszat. Minden erőnkkel és tehetségünkkel oda törekszük, hogy a t. közönség támogatását kiérdemeljük.

Az előfizetési díjakat lapunk homlokán olvashatja a t. közönség.

Az előfizetési díj legcélszerűbben postautalvány útján a „Szabadság“ kiadóhivatalához (Széchenyi-utca 45. sz. a.) küldendő.

A „Szabadság“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Kegyelmet Bartha Miklósnak!

Városunk hazafias polgárai nagy lelkesedéssel fogadták a lapunk által megindított mozgalmat, melynek célja az, hogy Bartha Miklósnak a legnagyobb magyar hírlapírónak kegyelem adassék! Mindenki meghódolt a lángész előtt. A ki csak hozzá juthatott az ivhez, aláírta azt. Háromszáznál több az aláírók száma s ki tudja mennyire szaporodnék az, ha még tovább is folytatni lehetne; de az iverket tegnap már elküldöttük Budapestre a központi bizottsághoz, a honnan elküldik majd a király színe elé.

Miskolcz város polgársága *pártkülönbség nélkül* meghajolt a magyar közéletnek ragyogó tisztaságu alakja: Bartha Miklós előtt. Függetlenpárti és szabadelvűpárti emberek egymás mellé sora-

koztak, hogy kegyelmet kérjenek a nemzet nagy fiának. És ez így is van jól. E kérdésnél minden különbségnek, mely a polgárokat politikai téren elválasztja, meg kell szűnnie; hiszen Bartha Miklósnak ellenségei nincsenek, nem is lehetnek, csak ellenfelei, a kik tisztelik, becsülik s mint a nemzet büszkeségére bámulattal tekintenek.

Nagy örömünkre szolgál, hogy Miskolcz város hazafias közönsége megtette ez irányban kötelességét. Oda sorakozott, a hol az egész nemzet egyakarattal kér és esedezik. A róm. kath. egyház főpapja: Vaszary Kolos hercegprímás mellé sorakozott e téren Kun Bertalan ev. ref. püspök a magyar református egyház főpapja és Zelenka Pál az ág. ev. püspök. A hazafias lelkű főpapok mellett sorompóba lépett pártkülönbség nélkül az ország polgársága, mely nem nyugodhatik bele, hogy czellába zárják a fényes csillagot.

Hisszük és reméljük, hogy királyunk meghallgatja a nemzet óhaját és megkegyelmez Bartha Miklósnak.

A ki Barthaért nem kérvényez! Akadott magyar író, ki a Bartha Miklós kegyelmi kérvényét nem írta alá. Jól jegyezzük meg ezt a nevet: *Herczeg* Ferencznek hívják. *Herczeg* Ferencz ur nagyon is kétes értékű beszély- és tárczairó, de nem kétes értékű kormánypárti fiatal óriás. Hogy semmi kétség se férjen az ő kormánypártiságához, no meg a szivtelenségéhez! — nevezett ur megtagadta a kérvény aláírását.

Herczeg Ferencz ur ellen igen nagy a lányos apák panasza, hogy állandóan katonatiszteket szerepeltető beszélyeivel elbolondítja a tapasztalatlan fiatal leányok fejét. Ajánljuk a *Herczeg* ur gyári lapját és kétes értékű munkáit a szülők óvatos figyelmébe!

Herczeg urat a pajtáskodás reklámja kiáltotta *utólérhetetlennek*. Pedig messze marad ő úgy a Szipulus sziporkázó szellemessége, mint a *Kóbor* Tamás mélysége mögött. S hozzá a nyelvezetén nagyon is meglátszik, hogy sváb tejet szopott.

A politikában a köpenyfordítás volt az

nál — ha katonára van szükség, — a szolgálatot mindég a következő rangbeli teljesíti.

— Szép dolog, káplár ur — de hát nekem tudja: lovagias ügyem van elintézni való, aztán korbács kellene hozzá.

— Korbácsom nincsen uram — a lovat is otthon valamikor szőrmentébe ültem meg, de azért, ha mégis, így gyalogszerrel tehetek az urért valamit, szívesen megteszem — feleli a káplár.

— Én is, kontrázza a freiter — mert az urnak olyan kedvemre való képe van.

— Én is hozzá állok a dologhoz uram, ha épen kellek — szól közbe egy hatalmas öles közember.

Nem is képzelik uraim, milyen jól esett ez egyszerű emberek őszinte nyilatkozata — és önök is uraim — meg a jó Isten is bocsássá meg nekem azt az ördögi gondolatot, a mi ezután megvillant a fejemben.

— Elfogadom a szivességüket kiáltám — és megszolgálom emberségesen — mert segítségére lesznek az igazságnak.

— Mit kell tennünk uram?

— Hát káplár uram, ha már nem sajnálják a fáradságukat — csekélység lesz az egész — mindössze annyi, hogy bevezetem önöket egy „kupétába“, ott megmutatok önöknek három darab urat — azok közül különösen egy rőt szakállast — a kinek azt fogja mondani a káplár ur: „Láthatja az ur, hogy én ki vagyok — és mivel egy másik urat megsértett — hát most helyette én

követelem, hogy az ur is feleljen arra, hogy kicsoda, hogy hívják és merre van hazája!“ És ha nem akar felelni az az ur?!

— Mit! . . . Nem akar felelni kiált közbe a freiter — akkor meg kell ismertetni vele a vasárnapi „*czihungot*“ — mint olyannak, a ki abefélnek, az hadi parancsnak nem engedelmessedik.

— Miből áll az a „*czihung*“, kérdem a freitert.

— Egy olyan pofonból uram, hogy a ki a káplár urtól azt megkapja, nem bögönek, de Istennyilának látja a csillagos eget. — De igaz biz' az! . . . Hát én mit tegyek ott', a hová megyünk?!

— Maga freiter ur szintén olyanformán dolgozik, mint a káplár ur — és nem lesz ellenemre, ha csakugyan megismertetik azon urakat a „*czihunggal*“ — ha nem akarnának vallani.

— Hát én néző leszek ott! — hangoskodik a közember is.

— Dehogy barátom, szorongatom a kezét — azt a gyönyörű nagy lepedőt — maga is végez a harmadikkal épen úgy.

— Akkor hát tisztába vagyunk a soral és mehetünk — sürget a káplár — és mellesleg megjegyzi, hogy az oldalfevereket felkötni.

Ez mind megtörtént, az elhagyott állomásnál azonban egy csomó bort itattam meg velük — mindegyik szájába egy „virgóniát“ nyomtam — és a legszebb csendben az én

megfelebbezhetetlen ügyemet sommás uton most végezik.

— Hogyan!! tehát az a zaj, láрма, szitkozódás — kaczagás — segítség kiáltása! . .

— A szakasz végéből ered — a kaczagás meg én tölem való volt, amennyiben nem állhattam meg a „*czihung*“ magyarázatát szó nélkül. De most uraim, rohanok vissza — mert még mindig nem tudom a neveiket — a szükséges jelenteni valókat azonban később szóban vagy írásban meghozandom önöknek.

A jogász kirohant!

De a vonat is megállt.

A főmunkatárs és orvos ezután a szakasz végéből három iszonyuan megdagadt ábrázatu urat látott kirohanni — utánuk pedig a fiatal jogászt.

Hihetőleg az állomás-főnökhöz rohantak — a panaszkönyvért.

— És most t. szerkesztő ur, hogy ennek a különös párbajnak a tulajdonképeni befejezése miként esett meg — azt magam sem tudom még — jogász barátunktól várva erre nézve az értesítést — ha megkapom, értesíteni fogom én is — most pedig csak arra kérem, hogy a mennyiben egyik tagja a segédeknek — a mint említém — egyik fővárosi napilap főmunkatársa volt — valahogyan lapjában meg ne előzön bennünket ezen legfrissebb „párbaj“ közlésében.

első lépése. Olyan következetlen ebben, mint pl. a Dolovai nábob ostoba alakja Tarján Gedeon ur.

A szivtelenségben azonban rendkívül következetes.

Van nekünk hála isten elég kitűnő írónk, könnyen nélkülözhetjük Henczeg urat. Jóravaló ellenzéki ember asztalán egy ilyen silánylelkű ember könyve számékszámba megy!

H I R E K.

— **A villamos vasut megnyitása.** Miskolc város történetében arany betűkkel írják be a mai napot, vagyis július 10-ik napját. Az évtizedek során át annyira óhajtott közuti villamos vasutat ma avatják föl s adják át a közforgalomnak. Miskolc város haladása és emelkedése terén ez által rendkívül nagy és fontos lépés történik. Városunk a mai napon az ország legelső és legelőkelőbb városainak sorába lép. A műtanrendőri bejárás reggeli 9 órakor veszi kezdetét, a mikor is dr. *Halászy* László miniszteri kiküldött vezetése alatt a bizottság a városházától indul az építkezés és berendezés meg szemlélésére. Előrelátható, hogy a bejárás alkalmával a város utcáit rengeteg közönség fogja megszállni, miért is a közönség különös figyelmébe ajánljuk azokat az óvintézkedéseket, melyet *Lukács* Béla városi főkapitány kibocsátott, s melyet ime itt közlünk:

Óvintézkedések és tudnivalók a helybeli villamos vasuti közlekedés megnyitása alkalmából.

Utcakeresztezéseknél és általában az egész forgalmi vonalon köteles a villamos kocsivezető, ha utjában embert vagy fogatot lát, már legalább 20 méter távolságból csengetni, a menetet mérsékelni, ez által a járókelőket a kitérésre figyelmeztetni; állatoknak a sineken való áthajtásánál a menetet szükség esetén egészen a megállásig mérsékelni.

Csengetésre úgy a fogatok, mint a járókelők a sinekről, illetve a kocsik elöl letérni kötelesek.

Az összeütközés kikerülése végett fogatok a külső sín szelétől számított legalább 60 cm. távolságban álljanak meg vagy haladjanak el.

Ijedős, bokros lovakkal leghelyesebb a villamos vágányoktól lehetőleg távol megállani vagy a legközelebbi mellékutczába betérni.

A villamos kocsik előtt 20 méter távolságon belül a vágányokon áthaladni tilos. Ugyancsak tiltatik a villamos kocsik előtt, mellett és után való futás is.

Hidakon a villamos kocsik közlekedése alkalmával sem fogat, sem ember nem állhat.

Ugy a magánudvarok, mint a vendéglők-ből az utcára kijövő fogatok vezetői kötelesek kellő óvatossággal és lépésben hajtani, szükség esetén megállani. Ugyanezen elővigyázati rendszabály tartandó be a fogatok vezetői által az utcakeresztezésekre és vasuti kanyarulatoknál is.

A hol a villamos vasut vágánya a kocsit keresztezi vagy elkanyarodik, ott a lófogatok vezetői a közelben levő villamos kocsik eltávozását (elhaladását) bevárni kötelesek.

Váltóknál, kitérőknél, kanyarulatoknál a fogatok a sineken lehetőleg merőleges irányban haladjanak át, különben kerekai a sinek közé szorulnak.

Szemközt jövő fogatok balfelé kötelesek egymásnak kitérni, a mellőzés pedig jobbra előre történik. Keskeny utcákban a fogatok a szabályos menetirányban egymásután kötelesek haladni.

A Diósgyőr felől bejövő teherszállító kocsik a Kis-Hunyad-utcára kötelesek betérni, a főutcára csak azon teherkocsiknak lehet bejönni, melyek anyagot egyenesen azon utcára szállítanak. Ezen esetben is csak a lerakás helyéhez legközelebb eső mellékutczán juthatnak be a főutcára.

Általában minden terhet szállító jármű a főutca lehető elkerülésével közlekedhet a városban. Állatok a főutczán semmi szín alatt sem hajthatók.

Kelt Miskolczon, 1897. évi június hó 29-én

Lukács,

v. rendőr-főkapitány.

— **A minoritarend évi rendes közgyűlését** e hó 6-án és 7-én Aradon tartotta meg, melyen a miskolczi rendházat *Szöke* Dániel házfőnök és *Bajay* Amand gimnáziumi tanár képviselték. A gyűlést dr. *Csák* Czirjék rendtartományi kormányzó hazafias beszéddel nyitotta meg, azután a tárgysorozat pontját vették sorra. A rend szellemi és anyagi ügyeinek elintézése után a választások következtek. *Tartományi főnökké* egyhangulag dr. *Csák* Czirjéket választották meg. *Házfőnökök* lettek: Aradon: *Nits* Pál, Szegeden: *Orbán* Jácint, Lugoson: *Pataky* Miksa, Pancsován: *Faix* Benedek, Egerben: *Kiss* Gyula (uj), Nagybányán: *Dobroczy* Alajos, Nyirbátoron: *Novák* Adorján, Szilágysomlyón: *Mahalcsik* Brunó egyszerűsített gimnáziumi igazgató, Miskolczon: *Szöke* Dániel, Szepescsütörtökhelyen: *Révész* Ciril (uj), Lőcsén: *Mátéfi* Ipoly (uj), Imregben: *Schmiedmayer* Antal, Kolozsváron: *Supka* Béla (uj), Kézdivásárhelyen: *Nyaguly* Otmár (uj), Marosvásárhelyen: *Tapody* Tamás, Nagyenyed: *Dely* Ödön. *Örnökök* lettek: *Jakobovits* Agoston, *Lakatos* Ottó, *Gmitter* Alfonz, *Hassák* Vidor. *Kormánytanácsosok* lettek: *Fehér* Alfréd, *Fetzer* Ferencz, *Bajai* Amand, *Csomortányi* Gaudenc. A választások eredményének kihirdetése után a szokásos könyörgéssel befejeződött a közgyűlés. A tanácskozás végeztével a rendtagok az elnöklő *Csák* Czirjék dr. rendfőnököt nagy ovációban részesítették, hogy a közgyűlést pártatlan igazságszeretettel és minden részletre kiterjedő szakavatottsággal vezette. A tanácskozás titkára *Csabay* Paulin dr. egri áldozár volt, a hatalmas, egész ives protokollum megsárgult, vastag lapjaira jegyezve klasszikus latinsággal a történeteket, amint-hogy latin nyelven folyt le az egész tanácskozás.

— **A katolikus országos szervezködő gyűlésre** küldendő képviselő választása nem e hó 13., 14., 15-ik napjain lesz, mint azt lapunk múlt számában közöltük, hanem a belvárosi fiu-iskola tantermében f. hó 11., 12., 13., napjain fog megtartatni.

— **Uj tanárnő.** *Csöke* Teréz, *Csöke* József nyug.jegyző, üzletvezetőségi tisztviselő leánya a napokban kitűnő sikerrel tette le a budapesti VI. ker. állami polg. tanitónői képezében a tanárnői vizsgát. Az új tanárnőnek további előmeneteléhez sok szerencsét kívánunk.

— **Virághullás.** Egy fiatal, kis gyermek fekszik koporsóban; egy ifju teremtsére borult rá a szemfödő. Rövid élet után szállt sirba, gyászára forrón szerető szüleinek. Dr. *Menszáros* Zoltán üzletvezetőségi titkárt és nejét érte súlyos és mérhetlen bánat. Szülőinek minden reménye s féltett kincse, a 2 és fél éves *Laczi*ka költözött el szeretteinek köréből az enyészet birodalmába. A betegség rohamosan ásta alá a fiatal életet, nem volt menekvés a halál elől. A virágok élete rövid. . .

— **Névmagyarosítás.** *Lang* Ottó, a „Borsodmegyei Lapok“ segédszerkesztője vezetőknévét „*Láng*“-ra változtatja át belügyministeri engedéllyel.

— **Az egri honvédek Miskolczon.** A Miskolczon állomásozó 10-ik honvéd-gyalogezred a jövő hét folyamán kezdi meg az ezredgyakorlatokat, melyben az Egerben állomásozó 2-ik zászlóalj is részt vesz. Az egri honvédek tegnap érkeztek Miskolczra, a honnan csak augusztus 4-én térnek vissza Egerbe.

— **Kaszinó-jubiläum.** A szendrői olvasó és társalgó kör 25 éves fennállásának megünneplésére holnap, július hó 11-én jubilaris dísz-közgyűlést, ennek befejezése után pedig zártkörű táncvizigalmat tart. Dísz-közgyűlés

d.-u. 4 órakor, melynek tárgyai: 1. Hymnus. 2. Megnyitó beszéd. 3. Széchenyi emlékezete. Szavaltat. 4. Az olvasó-kör 25 éves története. Felolvasás. 5. Esetleges indítványok. 6. Szózat. — Táncvizigalom este 8 órakor. Beléptidij a táncvizigalomra: személy-jegy 1 frt, család-jegy 2 frt.

— **A Borsodi Kerékpár-egylet** a következő értesítést kapta: A „Kassai Kerékpár-egylet és az Eperjesi Torna- és Vivő-egylet“ kerékpáros osztálya által f. évi július hó 10-én és 11-én a Bártfa-fürdőbe rendezendő kirándulás sorrendje. *Július 10-én:* Szombaton, 10. esti 6 órakor gyülekezése a kassai résztvevőknek az „Európa“-szálloda előtt, onnan indulás pontban 6 és 1/2 órakor Eperjesre. Vezet: *Dokupil* István, kassai menetkapitány. Ugyanaz nap az eperjesi kerékpáros osztály összes tagjai a kassai vendégek elé jönnek Kendeig, ott fogadtatás és együttes bevonulás Eperjesre. Vezet: *Mikolík* István, eperjesi menetkapitány. Eperjesen 9 órakor este összejövetel a sörházkertben. (*Katonazene.*) *Július 11-én:* Vasárnap 11-én indulás Eperjesről Bártfa-fürdőbe 2 csoportban: I. csoport indul reggeli 4 órakor a Berger-kávéháztól; vezet: *Mikolík* István, menetkapitány. II. csoport indul reggeli 5 órakor ugyanonnan; vezet: *Dokupil* István, menetkapitány. Érkezése mindkét csoportnak Bártfára körülbelül 8 órakor reggel, ott fogadtatás a bártfai kerékpárosok által. Ezután a város nevezetességeinek megtekintése és együttes indulás „Bártfa-fürdő“-be. Délben társas ebéd a „Schubert“-féle vendéglőben (egy teríték ára 1 frt 20 kr.), délután a fürdő meg szemlélése, este táncmulatság. Indulás vissza megállapodás szerint. Vendégek sportszerű ruhában e kiránduláson szívesen láttatnak s kéretnek ezt illető szándékukat *Szentimrey* Dezső vagy *Mayer* József uraknál bejelenteni. Ezen kirándulásra miskolczi vendégkerékpárosok az egylet titkáranál ma délig jelentkezhetnek. Mint halljuk, a B. K. E. tagjai közül többen vesznek részt e kiránduláson, kik ma a deli vonattal utaznak Kassára.

— **Árviz.** Felső-Nyárad községet e hó 1-én — mint röviden jeleztük — a dövényi és felső-kelecsényi völgyekről felhőszakadás következtében lefutó árviz tetemesen megkárosította. A váratlanul és vad dühvel hõmpölygő pusztító ár 30 házat sodort el s tett lakhatatlanná, elsöpörvén az egész falu belsőségein és udvarain talált mindennemű szena, szalma, gazdasági eszköz, házi állat stb. vagyonkáját, e mellett a külbirtokon az összes idei szénatermést, összes f. évi vetését és aratását a felső-nyáradí lakosságnak. *Dövény, Jákfala és Felső-Kelecsény* községek is szenvedtek az ár által, mely vetésüket és rétüket s néhány házat elpusztított, azonban az ár főként Felső-Nyáradot szemelte ki áldozatul, hol a kár a hivatalos összeírás szerint ez ideig 30.000 frtra rug, az előbb nevezett többi 3 község együttes kára szintén 30.000 frt. Így az összes kár a 4 községben 60.000 frtra tehető.

— **Adakozzunk az árvizkárosultak javára!** A július 1-én pusztított jégvihar és árviz által károsult lakosok segélyezése céljából dr. *Tarnay* Gyula alispán következő felhívást bocsátotta ki:

A f. évi július hó 1-én megveszerte és órákhosszant orkán gyanánt pusztító vihar, felhőszakadás és jégverés kiszámíthatlan csapással sújtotta számos községünk ezrekre menő lakosságát. Felső-Nyárad, Felső-Kelecsény, Jákfalva, Dövény és Suzha-Kálló községekben a felhőszakadás okozta vízár a házak nagyobb részét elsodorta, a földeket teljesen elborította. Sály, Alsó- és Felső-Ábrány, T.-Daróc, M.-Keresztes és Gelej községek határában pedig évtizedek óta nem ismert mértékben zajlott jégverés tette semmivé az aratási reményéseket — elpusztítva a föld minden termékét, nagy károkat okozva hasznos állatok elpusztulásában, épületek összeomlásában.

Az óriási elemi csapások folytán megyebeliaink nagy része a legnagyobb nyomor

és inség előtt áll. A mezőgazdasági munkálkodással foglalkozó lényeges contingense a lakosságnak, épen aratás előtt, akkor látja hibáján kívül elpusztulni egész évi fáradozásainak remélt és megérdemelt jutalmát, egész évi fentartásának egyedüli feltételeit, mikor azokra legnagyobb szüksége volna.

Az óriási katasztrófával szemben a hátságok minden igyekezete anyagi segélyforrások hiányában erőtlennül áll; az első segély és gyors intézkedések után a társadalomhoz kell fordulnunk, hogy a maga hatáskörében és könyörületességében a nyomor enyhítésére segédkezett nyújtson.

Az inségre jutottak ezreinek nevében fordulok tehát a vagyonosabb osztályok képviselőihez, testületekhez, egyletekhez, kérve, hogy emberbaráti és hazafini kötelességeik tudatában erejükhez képest az inségeseken segítsenek.

A nyomorral sújtott szerencsétlenek ügyét ismételtelen könyörületességükbe ajánlva, mahazafini üdvözlettel

dr. Tarnay Gyula, alispán.

— **Közigazgatási bizottság.** Borsodvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 12-én d. e. 10 órakor báró Vay Elemér főispán elnökelete alatt rendes havi ülést tart a vármegye székházának tanácstermében.

— **Gyűlés.** A miskolczi önkéntes tűzoltóegylet vasárnap délelőtt Horváth Lajos elnökelete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a tűzoltóegylet mentő-osztályának alapszabályait és szolgálati rendszabályzatát állapították meg.

— **Tüzérek gyakorlata.** Julius 26-tól sokkal népesebb lesz a garnizon. A 6-ik hadtest-tüzérezred 3. és 4. ütege Kassáról átvonulóban Miskolcra érkeznek. A két üteg létszáma tizenkét tiszt, százötven ember és kilencvenöt ló. A tüzérek csak egy napig időznek városunkban s ismét tovább mennek harcászati czéllövészetre.

— **Emberölés.** Dédesen Frank József és Puskás Károly odavaló lakosok között csekély ügyből kifolyó szóváltás keletkezett, mely csakhamar tettelegességbe ment át. Az összetűzésnek végzetes kimenetele lőn Frank József névze, mert ellenfele husáanggal olyan súlyos csapást mért fejére, hogy két napi szenvedés után meghalt.

— **Életmentés.** Tegnapelőtt délután izgalmas jelenet játszódott le a Sajó partján, az ugynevezett „Fecskefarok“-nál. Egy uszni nem tudó munkás fürdés közben a mély vízbe hatolva, a földet elvesztette lába alól s fuldokolni kezdett. A végső pillanatban odaérkezett Husi Ferencz nevű, 5-ik gyalogezredbeli katona, kinek a fuldokló embert sikerült megmenteni.

— **Vérengzés** színhelye volt ma reggel a diósgyőri korcsma, hol több vasgyári és perczesi legény valóságos háborut idéztek elő. Botokkal, füttykösökkel támadtak egymásra, miből óriási vérengzés támadt. Lukács Ferencz nevű egyént össze-visszakaszabolták s azután a patakba dobták. A sebesültek száma öt legény.

— **A vasut és az aratás.** Az államvasut fölhívta ma a várost, hogy a közönség figyelmébe ajánlja az alábbiakat:

Vasut mentén fekvő földeken a learatott gabonát a töltéstől legalább 150 lépés távolságra kell helyezni. Ellenkező esetben mozdony-szikrától, ha meggyul a gabona, az a tulajdonos vesztesége.

Ezen távolságnál is tanácsos egy-két bárázdát huzni a szérü elébe, hogy a szél a zsarátnokot a földön oda ne gurithassa.

A kiknek a földön a vasut mentén keskenyebb, mint 150 lépés, ne hagyják ott a gabonát.

— **Julius.** A nagy munka kezdetét vette. Peng a kasza, gyűlnek a kévék a keresztbe, izzad a homlok, görnyed a hát, a tüzelő napsugár ezer és ezer embert tart folytonos izzásban. Hol pitypalaty verése, vereb csipogása volt csak pár nap előtt hallható az aranyos buzatengerben, szöke rozshullámok-

ban emberek eveznek, gépek zakatolnak és az aratók dalolnak. És odafigyel az egész ország népe, nincs most annál semmi fontosabb, hogy mennyi szem hull, milyen szem hull a kalászból? Ott künn a mezőn lüktet most az élet, a természet országában zajlanak le az ember sorsáért balsorsa ellen. A városok falai között poshadt a levegő, unalmasak a benne rekedtek, fásult tompultság, a ruganyosság nélküli kedély, a szellem munkája elernyed, falevelet, hűs patakot, „édes semmittevést“ áhit a megrekedt levegőt szívó fliszter. Menekül, a ki teheti önmagától, környezetéből hegyeket barangolni, falusi rokot látogatni. — Társaságok szétbomlanak, kaszinók, kávéházak elnéptelenednek, iskolák kapni bezáródnak, kereskedők szunyokálnak üzleteikben, álmodva arról a várva várt, mindeneket megváltó „aratás után“-ról.

— **A koronaérték.** A pénzügyminiszteriumban élénken folynak az előmunkálatok a koronaérték kötelező számításának elrendelésére vonatkozó intézkedések tekintetében. A már készülőfélben levő koronaértékű papírpénzen kívül a miniszterium rendelkezése alatt levő m. kir. államnyomda most a koronaértékű okmánybélyegeket és váltóblanket-ték rajzainak elkészítésével foglalkozik. Az új belyegminták megállapítása alkalmával a miniszter elhatározta, hogy a jelenlegieknél több másfajta okmánybélyeg fog forgalomba bocsáttatni, alkalmazkodván ebben az érvényben levő belyegfokozatokhoz, úgy, hogy ezentul nem kell majd egy-egy okmányt négy-öt darab belyeggel ellátni, hanem csupán egy darabbal.

— **„A matyó nép élete“** cím alatt rendkívül érdekes könyv jelent meg a „Gedeon és társa“ könyvnyomdájában. A művet Istvánffy Gyula lipótó-szentmiklósi polg. iskolai tanár írta. E munka a legelső, mely a borsodmegyei matyó nép életét, szokásait, babonás hitét, jellemzőbb vonásait s a „matyó“ elnevezés eredetét ismerteti. Szerzőnek „Pálócsmesék“ és „Pálóc néprajzi tanulmányok“ czímen megjelent munkáit a fővárosi sajtó kedvesleg fogadta. A könyv fénynyomatu képekkel és rajzokkal nagyon csinos kiállításban jelent meg, mely a kiállító nyomdácég nemes ambíciójáról, izléséről és ügyességéről tesz tanubizonyságot. Az érdekes mű megszerzését ajánljuk a közönségnek. A könyv ára 1 frt. Megrendelhető szerzőnél Lipótó-Szentmiklóson. Lapunk legközelebbi számában mutatványul a könyvnek egy fejezetét közölni fogjuk.

— **Szökött asszony.** Nagy panaszszal jött tegnap Fekete József uram, fakerti gazda a szolgabíróhoz. Savanyu képpel, fületővét vakarva, jelenti, hogy hát baj van, mert — eltűnt az asszony, holott pedig az asszony köll, mert enni kér otthon a gyerek és ruházni kellene már a kicsinyeket.

— Aztán hogy esett meg a szökés?

— Hát úgy, hogy eltűnt.

— Eltűnt! De hogyan?

— Hát fiatal is, szép is menyecske . . . az olyannak pedig mindig akad pártolója . . .

Szóval egy szép napon arra ébredt a gazd-uram, hogy elszökött a menyecske, nyakán hagyva az egész házat, gyerekestül, baromfistól, mindenestül. Elcsavarhatta a fejét valami pörgebajuszos legény, akihez jobban huzott a szive, mint a hités urához. Fekete József pedig kurentáltatja az asszonyt, hej! pedig hány férfi irigyeli a boldog sorsát . . .

— **A gyerek.** Egy kis romantika az akták között. Egy gyerekről, egy szegény lányról és egy urról. A szegény lány itt volt Miskolcson, rosszul menvén sora, elment és ma Bécsben él, szolgál valahol a szegény leány és irogat levelet Miskolcz tájékára egy urnak, kellemetlen leveleket irogat — egy kis gyerekről, akivel rémitő sok baj van, mert először enni kell neki, másodsor ruha is kell neki, harmadsor gondozni is kell és nevelni. Azonban Ch. Antónia mindezt nem tud neki adni, mert szolgálni kell. S miután így van, vegye oltalmába az ur, akinek ez

kötelessége, azt irogatja az anya, aki ha a szép kérés nem használ, fenyegetőzik, hogy eljön a közeli városba, eljön a gyerek is és olyan galibát csinálnak ketten, hogy nagy szánom-bánom lesz a vége. Erre a fenyegetésre az ur is irt levelet — a miskolczi rendőrséghez a bécsi szegény lányról, aki ilyen vakmerő, hazudik és zsarolni akar . . . A gyerek, az mese, de ha nem is mese, ő idegen hozzá. A rendőrség pubatolozott és tanukat hallgatott ki, akik vallják, hogy a lány csakugyan zsarolásban utazik, mert itt bevallotta egyszer, hogy csak mások biztatására nevezte ki — a gazdag urat — apának. Ugy látszik, Bécsben is akadnak biztatók. A miskolczi rendőrség a bécsi rendőrség figyelmébe ajánlja a szegény magyar leányt, aki ott szolgál, hogy intse meg: hagyjon fel a zsarolási kísérlettel, mert baj lesz. Vajjon mit felel majd a rendőrkapitány urnak a megintett leány? Megijed bizonyosan és elhallgat, sir és küldi a keresetnek háromnegyedrészt a gyerektartásért . . . Sokszor végződik így az e fajta szomorú romantika.

— **Uborkákról és egyebekről.** Azon vettük magunkat észre, hogy egyszerre csak nyakunkba szakadt a meleg. Most már az igazi nyarat éljük, mikor ég az ember lábai alatt a talaj s a szellő, mely máskor hűs czirogatással élesztgetett bennünket, szőriu, szálán elveszett. A királyi nap éleszteti hatalmát velünk. Reggeltől, mikor befogja lángrésényű lovait, egészen alkonyatig, mikorra befutja az utját. Az ernyőket a boltok előtt kifeszítik, az utcákat néhol locsoltatják, de az édes-keveset használ. Előkerülnek a kimondhatatlan világos színű ruhadarabok, a kilyukasztott szalmakalapok és a papírlap vékonyságával vetekedő talpu cipők. Azután piacra jön az uborka is, hirdelve az ujságolvasó közönségnek az ő szezonját. Az ujságok hirrovatának zsilipje ilyenkor eldugul. Nem történik semmi a földön. Rablók, zsványok, kasszafurók s a többi e kitünő finom ur penzióba teszi magát, a nyár tartamára. No, persze, érdemes is izzadni egy kis idegen vagyonért, ilyenkor, mikor amugy is veriték gyöngyözik az arczról! A fagyalt és az aludt tej ellenben fogy s a családapák megtakarított pénzecskéjét elviszi a fürdő. És feltűnik a láthatáron majd nemsokára az a hagyományos fumei czápa most is, mint mindig, így uborkaérés idején.

— **Egyéves önkénteseknek,** szabályszerinti egyenruhákat legelegánsabb kivitelben jutányos árak mellett készít és egész felszereléseket szállit Steinfeld és Fischer szabó cég Miskolcson. Ugyanott ujdonságok angol nyári divatkelemből nagy választékban rak-táron vannak és a legujabb divatu ruhák izlésteljesen készítettnek elegáns kiállítással. Szövetminták kívánatra készséggel küldetnek.

— **Alapos oktatás felnőtteknek!** Az egyszerű és kettős könyvvitelt, kereskedelmi levelezés és számvetést, szép-és helyesírást, valamint a váltóismét a legujabb gyakorlati és könnyű felfogásu tan-módszerem alapján minden írástudó nálam, ugy magyar, mint német nyelven a legrövidebb idő alatt alaposan megtanulhatja. Spronz Dávid, néptanító. Lakik: Kis-Hunyad-utca 64. sz.

CSARNOK.

Vidéki levél.

Szerkesztő ur! már megbocsásson, Hogy én is lantot pengetek. Isten bizony, az unalomtól Azt sem tudom, mit tegek. S ha néha-néha, „fals“-ot ad is Hurom és nem jól penditek, Mentségemül szolgáljon, kérem A forró nyári nagy meleg.

Műhelyük hűvös rejtekében
Izzadnak most azt elhiszem,
Hiszen virít már az uborka
S a szenzáció nem terem.
Mostanában nálunk is lövik,
A lapok a kövér kacsát;
Sajóba dobta a „kubikos“
Nejét és két kis leányát.

S ámbár e hir nem is való volt,
Irok valót és gyászosat
Sajó folyó hideg ölében
Pihen három kis áldozat.
Fürödni ment egy, más dologra
Ki tudja mért a harmadik.
Gondolva a gyász esetekre
Szemembe fájó köny szökik . . .

Az árnyra fény jön, ugy tanítják.
És ime be is teljesül,
Kocsik sora bontakozik ki
Hatalmas porfelhő mögül
Zöld lomb fedi lovat s kocsikat.
Benne sok urfi s cifra lány . . .
Majálisra is hívogatnak . . .
Hová rejlődtünk; hová ám!

Egyéb hir sincs, csendes a város
Bezárom én is levelem.
Mert jól tudom, hogy kevés márma
Emberekben a türelem.
S ha néha-néha „fals“-ot adtam,
Bocsássanak meg óh! nekem,
Jobbat irok, ha hűvösebb lesz,
Vagy semmit se — ígérhetem.

Tassi Miklós.

Az álbolondok.

(Egy irnok csinje.)

Ezt a furcsa történetet, egy irnok kaczag-
tató csinjét, egy fiatal ember beszélte el
azzal a kijelentéssel, hogy annak valóságáért
minden irányban kész vállalni a felelősséget.
A történet hőse egy vállalkozó szellemű
irnok a télen megígérte két rokonának, hogy

az adóssága fejében fölutasztatja őket Buda-
pestre.

Folyó év január 11-én az irnok csakugyan
felült a két rokonával, egy öreg zsidóval és
ennek iparos fiával a személyvonatra.

A két rokonnak feltűnt, hogy mindháromo-
jukat külön szakaszba ültették és az egész
uton nagy figyelemmel vigyáztak rájuk. A
vonat személyzete is igen óvatosan tekinge-
tet az ő szakaszuk felé és a kalauz halkán,
suttogva beszélgetett az irnokkal, a ki kül-
önben az egész uton igen rezelvtán visel-
kedett velök szemben.

A rokonok többször meginterpellálták az
irnokot.

— Miért néznek ránk olyan gyanusan.

Az irnok a vállát vonogatta.

A vasuti ellenőrnek pedig az tűnt fel, hogy
az egyik utas „sógora“-nak szólítja az irnokot.
Meginterpellálta, de halkán, úgy, hogy a
fülébe sugott minden szót:

— Sógora magának ez a . . .

Mire az irnok kivágta magát:

— Az az örültsége szegénynek, hogy azt
hiszi, hogy az egész világ sógora.

Az ellenőr megnyugodott ebben és az érde-
kes társaság akadálytalanul érkezett a fő-
és székvárosba, ahonnan néhány nap mulva
ugyanolyan módon, mint ahogy felutaztak,
visszaérkeztek. De mivel az uton a két ro-
kont nagyon izgatta, hogy olyan különös fi-
gyelemmel kísérik őket, felázadtak. Az öreg
pláne kijelentette, nem tűri, hogy szánalmas-
an bámulják és minden állomáson olyan
titokteljesen sugdossanak a szakasz ajtaja
előtt, mintha rablógyilkosok volnának. És
azzal ijesztette az irnokot, hogy inkább ki-
ugrik a nyílt vonaton vagy egyebet csinál.

Az irnok aztán e szorongatás közben nem
tehetett egyebet, minthogy elmondta nekik a
titkát.

— Megígértem, hogy felviszlek benneteket
Budapestre és vissza is hozlak. Hát én ezt
megtettem, mert az ígérettel nem szoktam
adós maradni. De mivel pénzem nem volt

jegyekre, hát gondoltam, fölviszlek bennete-
ket transporttal, mint két csendes örültet.
Azért ne nyugtalankodjatok, mert most ugyis
a kezemben vagytok.

A két rokonnak elnyult az arcza. Az öreg
még izgatottabb lett és dühösen hadonászott
a kezével, hogy az még sem járja, így meg-
csufolni két tisztességes embert.

Az irnok nem vesztette el a flegmáját
és újlag figyelmeztette őket, hogy viseljék
el az állapotot csöndesen, különben baj lesz.

A két rokon elsápadt.

— Baj lesz. Még nekünk lesz bajunk. Mit
akarsz velünk?

— Ha lármáztok, kényszer-zubbonyt huza-
tok rátok.

A rokonok most már megijedtek és hall-
gattak mélyen, mint a suba.

Az irnok arra kérte őket, hogy vágjanak
hülye arcot, de a rokonok, állítólag sértődve
utasították vissza ezt az ajánlatot arra való
hivatkozással, hogy mint ismert miskolczi
adófizető polgárok nem vághatnak hülye ar-
cot.

A titok aztán félév multán ugy pattant ki,
hogy a két rokon összeveszett az irnokkal
és jónak látták őt teleplezni.

Ertesítés.

A közönség értesítetik, hogy Szivós Zsig-
mond miskolczi lakos a Miskolcz város ta-
nácsának, mint elsőfoku iparhatóságnak
4859/897. sz. végzése ellen beadott felebbe-
zés folytán 7119/897. sz. a. hozott határozat
szerint hasonlólag az „építő mesterek“ közé
soroztatott.

Miskolcz, 1897. július 5-én

a városi tanács

Soltész, polgármester.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Kontz Miklós.

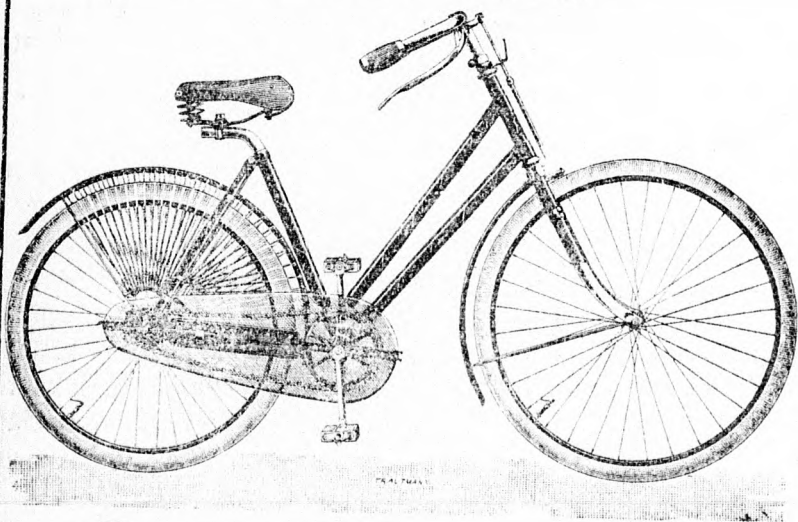
Lapszerkesztő és kiadó:
Ruttkay Menyhért.

Telefon.

Mechanikai kerékpárjavító műhely.

Telefon.

A 97-es új

kerékpárok

nagyszerű ujtásokkal vannak ellátva. Raktáron tartjuk
Magyar-, Német- és Angolország elsőrangú gyártmányait.
Árusítjuk gyári árakban, kényelmes lefizetésre.

Kerékpáriskolánkban

e testedző, egészséges sportot mindenki — néhány lecke-
óra alatt — elsajátíthatja. Tanulni szándékozók szíves-
kedjenek üzletünkben beiratkozni.

SCHWEITZER TESTVÉREK

Miskolcz, Széchenyi-utca 18. szám.

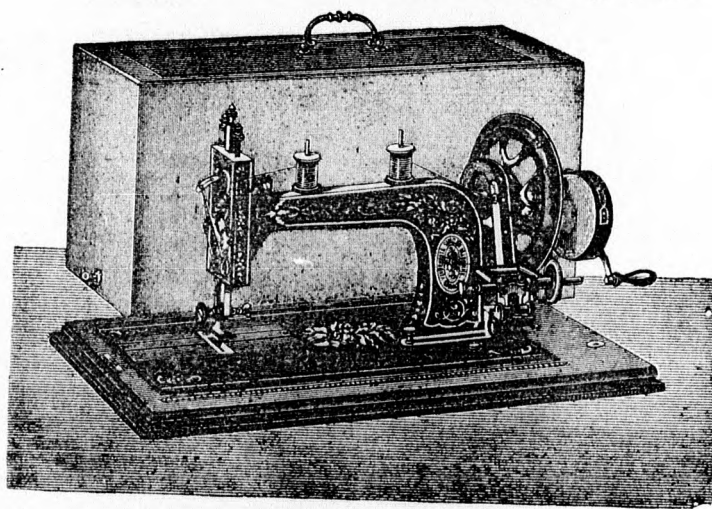
Egy tanoncz mechanikai műhelyünkben felvétetik.

Telefon.

Mechanikai kerékpárjavító műhely.

Telefon.

Varró- és himzőgépek

eredeti karikahajós, körhajós és
Singer-rendszerűek,

családi és ipari használatra ismert kitűnő minőségben.

Több mint 1000 drb varrógép
van Miskolczon és Borsodmegyében tőlünk
használatban.

Ezen szám a legjobban bizonyítja varrógépeink kitűnő
minőségét.

Kerékpáriskola zárt, fedett, fűthető.

Kerékpáriskola zárt, fedett, fűthető.

Van szerencsém a n.-é közönség b. tudomására hozni, hogy

az ARANY SZARVAS-hoz címzett gyógyszerháromat

f. é. május hó 1-én áthelyeztem a Városházter felé feljebb 5 házzal, vagyis

a Fürdőtér sarkára,

Raktáron tartok mindenféle bel- és külföldi különleges gyógyszerkészítményeket, Homöopatha szereket, gyógyborokat és cognacot, nagy választéku liltat- és piperezereket.

különösen ajánlom már régen igen jó hatásunk bizonyult

saját különleges készítményeim,

ugymint:

1. Pyrethro salicyi száj-essentia.

Már a régi gyógyászatban használt szer volt a Pyretrum-gyökér, miért is foggyökérnek Radix Dentaria) elnevezték, ujabban a Salicylt, mint óvszert igen használják, a kellemes jó íz előállításáért pedig többféle kellekből van készítve, úgy hogy ezen szájessentia használata által bizton remélhető a kívánt hatás, ugy a fogíny erősítésére, mint a fogak tisztántartása végett, s mint óvszer a fog anyagában bejutó fertőzés ellen, mi előáll különböző ételmaradványromlási termények következtében, megóvjva a borkő lerakódását, a fognak szép fehérsége mellett fényt kölcsönöz, sőt a beallott fogfájdalmakat is szünteti.

Egy kis üveg ára 70 fillér. (35 kr.)

„ nagy „ „ 120 „ (60 „)

2. Balszam bajuszpedrő.

Keleti balszamokból van készítve és így mentve van a zsíros bajuszpedrők ama kellemetlen sajátosságától, hogy idővel megavasodik és az által a létre jövő zsírsav kellemetlen szagot áraszt és a bajusz tövének ártalmas hatást okoz: midőn a balszamok táplálják a szőr tövét, tetszés szerinti állásban idomítható, sőt a bajuszt *neveli* is: kellemes illata és soha meg nem keményedő állományával az eddigi bajuszpedrőket felülmúlja és azon előnye is van, hogy minden bajuszsínhez alkalmazható.

Egy új ezüst dobozzal ára 30 fillér. (15 kr.)

Hat doboz ára 160 fillér. (80 kr.)

Visszahozott üres doboz 10 fill. (5 krba besz.)

3. Hajerősítő essentia.

Dr. Hebra tüzetesen foglalkozván a hajhullás okainak felfedezésével és a hajpenész (gomba)-nek tulajdonítja, a mi előáll a fejbőr tülelzsírosodástól, következtében az epidermisnek hámlása (korpásodás) és avval leválik tövéről a haj is. Jóllehet a nagy humbuggal kurtolt, földig érő hajdús reklamok nem egyebek mint természetellenes dolgok, mert ha a hajtó elvállott ilyen bajok által, többé új hajtvét nem varázsol emberi erő, csakis fiatalabb korban egyes lázas betegségekből (Typhus) eredő hajhullásnál természetesen újul meg minden szerelés nélkül is és épen ezen tüneményt sikerült többeknek megragadni és némi sikert el is érni.

és többféle eddig hirlapilag nem hirdett, de jó hatással használt saját különlegességeimet.

Kitűnő tisztelettel **RÁCZ JENŐ,** gyógyszerész.

Azonban a fentebbi, illetve járványos penész gombabetegség ellen igen is van gyógyszer, ha nem is növeli földig a haját a hol nincs, *de már a meglevőt megmenti a hullástól,* mert a dr. Hebra hajessentia megsemmisíti a hajpenész-gombákat és megszünteti a korpásodást, fejbőrviszketegséget, miáltal a hajtó megerősödik és a hajhullást meggátolja. *Ára egy üveg hajessentiának 1 kor. 20 fillér. (60 kr.) — Dr. Hebra folyékony szappan ára 1 üveggel 80 fillér. (40 kr.)*

4. Növény-fogpor.

Dr. Carabelli udvari fogorvos előirata szerint, de módosított alakban készítve, már a század elején uszban volt és a hivatalos gyógyszerkönyvbe is felvett mint fogtisztító szer, jóllehet az eredeti módszer szerint is a fogakat tisztán tartja és kitűnően fehériti, de az általam módosított még kellemes szájját és üde érzést ad.

Egy doboz ára 80 fillér. (40 kr.)

5. Glycerin Iris arczenőcs.

Mint az emberi szervezet benső bántalmi betegséget, úgy a bőrbántalmak is különböző fájdalmat okoznak s többnyire nyomokat hagynak magok után, különösen a szép nemnél igen kellemetlen és feltűnő; sok mindenféle ártalmas kenőcsökkel igyekeznek segíteni, de nagyobbára káros utóhatással, míg a glycerin Iris-kenőcs ártalmatlan növényi nedvekből készülvén, minden eddigi arczenőcsök közül kitűnő hatásával felülemelkedik az arc-bőr hámlása, bőr pörpésések, fekete pattanások (wimmerlik) ellen, de különösen igen nagy kelenőcsőnek örvend májfoltok és szeplő ellen. Használata által nemcsak tiszta arcot nyer a szép nem, hanem az arczedőktől késő korban is megóvjva.

Ára egy tégely arczenőcsnek 1 korona.

6. Cannabin.

(Tyukszemirtó szer.)

Mely nemcsak a tyukszemet, de minden bőrkeményedést, úgy szintén az annyira kellemetlen szemölcsöket, melyek a kezét elrutitják, minden fájdalom nélkül gyökeresen eltávolítja. *Ára ecsettel ellátott üvegecskevel 70 fillér. (35 kr.)*

Viszonteladónak árkedvezményt nyújthatik.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a „Fonciére, Pesti biztosító intézet“-nél évenkénti nyeremény-fólosztással egybekötött halálesetre biztosított feleinknek szíves tudomására hozni, hogy a múlt 1896. évre eső nyeremény-osztalék

10 $\frac{3}{4}$ % azaz

tíz és háromnegyed százalékot

tesz ki.

Ezen nyereményrész a díj fizetés helyén 3 hónapon belül felveendő. Az ezen idő alatt föl nem vett nyereményrészek a biztosított tőke emelésére fognak fordíthatni.

Fonciére, Pesti biztosító intézet

miskolczi főügynöksége.

„SANTAL EGGER“

hathatós szer, felülmúlja a külföldi gyártmányokat **uj és idült bajoknál.**

1 üveg 1 frt 50 kr.

Injectio Hamamelis Virginica

Dr. Grobbe tanártól.

A legbiztosabban gyógyító külszer **uj és idült folyásoknál** férfiak és nőknek.

1 üveg 70 kr.

Fő- és szétküldési raktár:

Egger-féle „Nádor“ gyógyszerház,

Budapest, VI., Váci körut 17.

Miskolczon kapható:

Dr. SZABÓ GYULA a „Fehér kigyóhoz“, BARUCH GYULA az „Oroszlánhoz“, RÁCZ JENŐ az „Arany szarvashoz“ és BALOGH JÓZSEF a „Magyar koronához“ címzett gyógyszerházaiban.

Cs. és kir. tüzérségi szertár szab. lö- és bányászpor-raktár.

Tetőfedéshez I. rendű fekete és horganyzott vaslemezek.

ENGEL IGNÁCZ

vaskereskedése nagyban és kicsinyben

MISKOLCZON,

Széchenyi-utcza 130. sz., „Lloyd“-szállodával szemben.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát:

Elszigetelő lemezek,

falak szárazzátételére.

Kátrányozott * *

* * fedéllemezek.

Mindennemű épületvasalások és **görredőnyök** (Gewelte Rollbalken). — Gazd. és gépfelszerelési cikkek, valódi angol gépszij, 2 és 3 barázdás ekéhez való szántóvasak, kormányok, mindenféle kovács-, lakatos- és asztalos-szerszámok.

Különféle konyhaberendezési és minden a vasszakmához tartozó cikkek nagy választékban.

Pontos kiszorgalat. — **Jutányos ár.**

Valódi finom gépolaj és gépszir (Tovotta).

Idom- és rudvasak nagy választékban.

Kék uszó kocsi-kenőcs.

Steier szekértengelyek.

POROSZ KOVÁCS-KŐSZÉN. Vadaszfégyverek és töltények.

Valódi karlsbadi czipők. Prágai kutyabőr-keztyük.

SZENZÁCZIÓS MEGNYITÁS!

BORSODVARMEGYE

LEGNAGYOBBI DIVATÁRUHÁZA

FEHÉR JÓZSEF és LIPÓT.

MISKOLCZ,

Fő-utca, özv. Debreczeny Dánielné urnó házában.

Tisztelettel jelentik a n.-é. közönségnek, miszerint **áruházat** nyitottak, melyben mindennemű **kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, kész női felöltők, férfi-, női és gyermekcipők, férfi- és fiúkalapok, fehérneműek, nyakkendők, keztyük, nap- és esőernyők,** ugy-szintén minden más e szakmába vágó áruk a **legnagyobb választékban és legolcsóbban beszerezhetők.**

Ezen áruház **Miskolcz város látványossága,** mert úgy van berendezve, hogy nálunk minden a **legolcsóbbtól a legfinomabbig** beszerezhető legyen és ne kellessen az igen tisztelt vevő-közönségnek üzletből üzletbe járnia, holott **áruházunkban** mindent bevásárolhat. És abban is **páratlan Miskolczon,** mert az eddig létrejött hasonló vállalatokat az **áruk jósága és olcsósága tekintében messze felülmúlja,** a miért is bátorkodunk a m. t. közönséget áruházunk megtekintésére meghívni, biztosítva **szolid és pontos kiszolgálásról.**

Számos látogatásért esedeznek:

Ü Z L E T E K:

Szolnok,
Kossuth-tér, saját ház.

Keckemét,
Jókai-tér.

Fehér József és Lipót.

MISKOLCZ,

Fő-utca, özv. Debreczeny Dánielné urnó házában.

Legújabb divatu kemény és puha kalapok. — Folyton újdonság nyakkendőkben.

Kitüntetve a bpesti 1896. ezred-
éves orsz. kiállításon.

Bútorok
részletfizetésre.

Makra Mátyás utd.

gyöngyösi bútorgyárának
készítményei
kedvező fizetési feltételek
mellett kaphatók helyben

Iroda: Felső-Szirma-utca 79. sz. a

Lakás: Felső-Szirma-utca 28

képviselőségénél.

Legjobb francia mosószer

LESSIVE PHENIX

Phenix mosópor.

J. PICOT szabadalma PÁRIS.

A fehérnemű fentartására és szépítésére.
Legjobban moshatunk mindent szappan, szóda,
hamu stb. nélkül.

Kezesség ártalmatlanságáért!!!

Chlórmentes!

LESSIVE PHENIX

minden fűszer- és gyógyáru-kereskedésben kapható
eredeti csomagokban.

Kapható:

Mahr Károly, Weidlich Pál, Juhász
József, Hesz Jenő, Bumsch Béla,
Berzy László, Nagy Miklós, Hercz
Adolf és fia, Szlavkovszky Károly,
Stern Zsigmond cégeknél.

A hírneves törzs-főorvos és
vegyész: dr. Schmidt G.-féle

fül-olaj

elhárít gyorsan és alaposan idő-
leges **sükedtséget, fülzugást** bár-
mily idült esetekben; palaezkon-
ként 2 frtért használati utasítással

Miskolczon egyedül kapható

Baruch Gyula

„Oroszlan” gyógyszer-tárában.